

A Nyelvőr postája

Tisztelt Szerkesztőség! Most olvastam Kamjén István új kubikus-regényét, s több tájszót találtam benne, melyek értelme nem világos előttem. Kérem a Magyar Nyelvőr szerkesztőségét, szíveskedjék őket megmagyarázni. A kérdéses szavak a következők:

1. Az ott a hálószoza, — mutatott a sarokba — ott fekszik a *daristák* királya, körülötte a testőrsége (16). A *nagy és kis daristák* is különválva sugdostak (17).

2. Az elejének már a raktárból osztották is ki a nagy *dígó lapátokat*, vékony, faragatlan nyéllal (45).

3. Annyi itt a *kutyáütő*, hogy vizet lehetne velük rekeszteni. Itt csaholnak egész nap, mint a juhászpuhák (51). Aztán mit mond az a *kutyáütő*? — kiáltották hátulról a tömegből (53). Ki az? — kérdezte lent Mihály. — Valamék *kutyáütő*, billentett a fejével Kis. — Egész nap meg se áll az ember, mégse elég neki! (103). Mondtam is annak a *kutyáütő* urnak, hogyan szántok akkor. Azt kérdi, hogy van-e tehenem. Van, — mondom. — Nohát, akkor nincs baj, módos emberek maguk... Szerettem volna a fenekibe rúgni... (230).

4. A szalonna az olyan *pállott* volt, hogy sütve se nagyon lehetett megenni (75). Ez a szalonna, — tartotta az intéző elé, — ehetetlen, szagos, *pállott*... (76).

5. Annyi itt a szalonna, hogy két hónapig az összes kubikos tanyai *levetlent* vagy *topogót* főzhetne belőle a Teleki-téren (80). Hát, ha munka kerülne megint, akkor jól lakunk *levetlennel*. Telefőzzük a bográcsot, oszt kirakjuk a degeszt, gondolkozott el hangosan (114).

6. A lányok meg karjukra akasztották a *marokszedő gaggancsot* (87). Nem is vette észre, hogy Eszter odaállt mellé, szatyor a kezében. *marokszedő gaggancs* a karján, csak amikor neki is nyujtani akarta a kezét (244).

7. *Sattyogjunk* kifelé, ha ugyan aratunk még máma... (87). Két kakas-tollas *sattyogott* az állomás felé, — mondta aztán az öreg, — füleltek, hallgatództak, mint a süket disznó a bűzában (249).

8. Meg-megálltak a búzatablák mellett, kérges tenyerükkel megsimogatták a dúsán rakott kalászsokat. Egyet-egyét leszakítottak, megdörzsölték markukban, kifújták belőle a *toklát*, aztán szemenként szájukba szedték és ropogtatták (87). Leszakított egy dús kalászt, megdörzsölte tenyerében, kifújta belőle a *toklát*, s megmutatta tenyerén a tiszta búzát (242).

9. A fali tékából egy cserépbögrét vett elő és egy kanál *török safrányt* tett az ételbe (136).

10. Egyik részük *karolta a földet*, repültek az ásóról a földcsomók kifelé a gödörből, mások talicskával tolták (145).

11. A múlt héten is becsaptak bennünket; mindig *elmismásolják* a dolgot! (158).

12. De a Földi Pista meg Szabó Laci is nyilasok lettek. Kaptak zöld inget. *csizmacipőt*... (175).

13. A kis szőke, gömbölyded asszony, valami kopott, különös színű ponygolában, ott *postorkodott* a tűzhely mellett, tarhonyalevest főzött (201).

14. Itt is dolgoznak [a nyilasok]. Zsidóznak már úgy, mint a *hajdermennykő!* ... (202).

Kondor Péter